

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopesno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opraviš „Soča“ na Koreniji v Stica - vi hiši št. 10 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Poziv! Vsem onim gg. naročnikom, ki niso še plačali naročnine „Soča“, smo danes zaznamovali na njih adresu z rudečilom, koliko imajo še plačati do konec tega leta. Ob enem vljudno prosimo, da dopošljejo isti znesek kakor hitro mogoče podpisaneu opravištvu, da poravna prihodnji mesec tudi ono svoje stroške in uredi svoje račune. Opravištvo „Soča“.

Primorski Slovenci, vstanimo!

I.

Zadnja laška vojska, 1866. Italijanov ni bila še nasitila s pridobljeno Beneško. Hrepenenje jim je še ostalo po južnem Tirolskem in našem Primorskem. Zato pa so se začeli bolj ali manj sistematično napravljati, da zazoriti tudi imenovani deželi za laško žrelo.

Brž po oni vojski kazali so Italijani Avstrijancem prijazno lice, in razodevali so tudi po diplomatskih potih svojo odmerjeno, prisiljeno, začasno prijaznost. Še se spominjamo, kakó slovesno in svečano so bili sprejeli prejšnjega kralja laškega na Dunaji, in tudi sedanjí kralj se sam ni še izkazoval neprijaznega našemu dvoru. Pa denašnji dan se pomagajo veliko več tudi prijazne razmere kraljev in cesarjev, ako materialna politika narokuje nasprotno in sovražne težnje.

Italijani že več let spisujejo knjige, v katerih se razgovarjajo, katerih dežel jim je še potreba za okroženje laškega novega kraljestva.

Na zunaj pa v prvi vrsti deluje posebno društvo z različnimi sredstvi za pribojevanje onih avstrijskih dežel, v katerih prebivajo tudi lahi v manjšini ali pa zares tudi v večini. To društvo, katero vzbuja zdihovanje po nerešeni Italiji, je razpito po laškem imenu „irredente“. Irredenta vzbuja sovraštvo do Avstrije, in kjer koli se pokaže prilika, očitno demonstruje proti našemu cesarstvu. Ker ima med spretnimi in zvitim vodniki vendar tudi kakega kričaća vmes, je z neprevidnimi agitacijami in žaljivimi izreki že neke krat spravila celó laško vladu v zadrego. Naravno in prekanjeno je potem laška vlada slovesno preključevala razžaljenja Avstrije, češ, da z irredento nima ona nobene zveze, da pa vsled ustavnih zakonov ne more tudi takih društev prepovedovati. In naši diplomati so se navidezno upokojili, kakor da bi vladala večno trdna prijaznost med Avstrijo in Italijo. Vsaj na to stran k sreči opazoval je naš sedanjí minister zunanjih stvari več let italijanske naklepe kot prejšnji poslanik v Rimu, in njegov brat, ki je kot višičastnik tudi dalje časa opazoval laško politiko, izdal je celó po prek izvrstno knjigo „Italicae res“, katera dobro osvetljuje težnje italijanskih diplomatov.

Irredenta v tem času pa ni prenehala razširjevati svojih idej, katere je z dobrim vspehom zasejala med avstrijske Italijane na Tirolskem in zlasti tudi Primorskem. Irredenta je napojila s svojim duhom mnogo Italijanov na Avstrijskem, in ti v enakem zmislu svojo navdušenost za popolno zedinjenje dalje širijo po naših pokrajinah.

Posebno laška mladina v naših deželah neti na tihem ogenj za irredentske vzore. Tu pa tam tudi kaka iskra po neprevidnosti izleti izpod strehe, in vzbudi nekoliko hrupa pred zoritvijo. Najbolj ogojene iskre kažejo se v petardah, katero ob primernih prilikah zažigajo po naših primorsko-dalmatinskih mestih. Drugače pa švignejo tudi plemeni laških barv na skrivno razpostavljenih zastavah.

Kjer žive Italijani v avstrijskih mestih v manjšini, kažejo večjo previdnost, in na tihem, pa sistematično obdelujejo tla za svoje vzore, katere vidijo nepremekljivo v zedinjeni Italiji. Kjer gospodarijo med slovanskimi prebivalci v pravi ali pa v umetni večini, že očitniše postopajo. V takih mestih pride včasih tudi do prask in bojov med posamezniki, in takó naznanjajo, da se celó naše vlade ne bojé.

V Dalmaciji so posebno predrzni irredentari; tam še celó mestni župani kažejo očitno sovraštvo do slovanskih sosedov in največo prijaznost za laško tu imenovano propagando. Letos so v Špijetu celó vojake napadali.

Iz Istre pa nam dolhajo popisi in poročila, da se poročniki kar bojé govoriti o hudih razmerah, v katerih morajo živeti tamošnji Slovani. Čudijo se prijatelji Avstrije, kakó je mogoče isterske Slované puščati v prejšnjih razmerah nadaljnega poitalijančevanja in italijanstvo celó pospeševati. To poglavje potrebuje posebnega pogovora, ko bi ne bilo že samo jasno pri sedanjih ožih primorskih razmerah.

Iz Trsta pa imamo toliko dokazov iz raznih krogov, da nam ni treba prejasne jasnosti še dalje pojasnovati.

Poleg vsega tega smo te dni slišali, da je moral iz Benetek, rojen Benečan, pa sedanjí Avstrijanec po noči pobegniti, ker so ga očitno napadli, in ker je rekla policija beneškega mesta, da mu ne more sama zagotavljati varnosti.

To je en sam izgled za dokaz stopinje, do katere je že priklopelo laško mišljenje. Naj nam nikdor ne očita, da brez potrebe znane reči ponavljamo. Čas je, da dalje pogledamo, in da izvajamo za lastno postopanje potrebne posledice. Tudi naša vlada ni od 1866. še tako očitno zahtevala za očitne namere, kakor v sedanjih delegacijah podpore za brambo proti Italiji. Ravno Haymerle mora vedeti in vé iz lastnega opazovanja, da je treba utrditi se proti laški državi. V resnici utrjevale in zidale se bodo trdnjave na laških mejah na Tirolskem. Pulje se še bolj utrdi, in tržaški zaliv mislijo privkati proti volji tržaških irredentarjev utrditi. Še celó na Kranjskem bodo zdaj na gorenjski železnici vse mostove oborožili s potrebnim strešivom proti laški meji. Inj na Kranjskem morda vstvarijo še kako drugo brambo, kakor je bilo nedavno tudi slišati.

Vlada naša s takimi vojnimi napravami kaže samo na potrebo in silo, da nas ne prehvapi sosednja država o nepravem času.

Da kaže pa Italija sama jasne namere proti nam, hočemo kmalu dokazati iz učenih laških knjig, zmed katerimi je v letošnjem oktobru najimenitniša beli dan zagledala z naslovom: „Gli eredi della Turchia“. Spisal je to knjigo gotovo v soglasji, če ne celo s spodbudo in podporo italijanske vlade profesor Attilio Bruinatti.

Vojaška taksa. *)

Ker se zdaj delajo priprave, da se izvršijo postave o vojaški taksi, zato je zelo potrebno, da se naši ljudje pouče o njej, da bodo vedeli: Kdo je dolžen to takso plačevati? Koliko ima vsak taksi podvrženi plačevati? Kako se že vesti pri ugovorih? Vsa ta prašanja spodaj na drobno razložimo, da bo vsak, ki je vojaštvu podvržen, lahko vedel, kako se mu je vesti.

Najprvo prašanje je: Kdo je po novi postavi dolžen plačevati vojaško takso? Odgovor: Vsi tisti, ki so bili uže pri stavi ali naboru, pa niso bili potrjeni, ker so nesposobni za vojaško službo, potem tisti, ki so bili kakor edini sinovi starega očeta, matere vdove itd. vojaške službe oproščeni, ali ker so nezmožni postali, in tisti domačini, ki se iz Avstrijsko-ogerske države izselijo. Vojaška taksa teče od 1. januarja 1880, in prva taksa za leto 1880 se ima plačati meseca aprila 1881.

Kako daleč sega dolžnost vojaške takse? Ta taksa zadeva le one, ki so še le 1. januarja 1875 stopili v leta vojaške dolžnosti, in se raztega: 1. pri tistih, ki so bili zaradi nezmožnosti iz nabornega zapisnika izbrisani in pri tistih, ki so bili v tretji letni vrsti ali pozneje zo nezmožne izrečeni, na vsako leto vojaške službene dolžnosti, v katerem bi

moral dotični še služiti, ako bi bil potrjen takrat, ko je bil izbrisan iz nabornega zapisnika, oziroma ko je bil izrečen v tretji letni vrsti za nesposobnega; 2. pri tistih, ki so bili zaradi nezmožnosti pred dovršeno službeno dolžnostjo iz vojaške zaveze izpuščeni, na toliko let, kolikor bi jih morali še služiti, da niso bili zaradi nezmožnosti izpuščeni; 3. to velja tudi pri tistih, ki so bili izpuščeni iz vojaške zaveze zato, ker so bili med tem kot edini sin, vnuk ali brat oproščeni; 4. pri oproščenih na tisti čas, kateri bi morali še služiti, da niso bili oproščeni; 5. pri izseljencih na vsako leto vojaške službene dolžnosti, kolikor bi jih imel dotični še dejansko služiti, ali ako bi bil za zmožnega spoznan.

Kolika je letna taksa? Letna taksa se plačuje pristojnim davkarjem; razdeljena je v 14 razredov ali vrst in znaša na leto: 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 in 100 gld. To takso določa vsako leto za vsakega posebe po zaslišani župana pristojne občine posebna komisija, kateri je na čelu dotični c. k. okrajni glavar, razpoložil se vsako pri županu skoz 14 dni v občini pregled, in sme zadolženi zoper visokost te takse v tridesetih dneh, potem ko se mu je taksa naznanila, pritožiti se pri c. k. deželnem namestništvu in na zadnji stopinji pri ministerstvu za deželno brambovstvo. Če je pa deželno namestništvo potrdilo komisijsko določitev, potem pritožba ni več dopuščena.

Po katerih načelih se je ravnati pri določanju te takse? Visokost te takse se ravna po premoženju in zaslužku pri obrtniki, kakor tudi po čistem dohodku tistega, ki je taksi podvržen, po predpisanih neposrednih davkih od obrstva, dohodkov od hiš, obresti in zemljiškega davka. 1 gold. vojaške takse na leto ima plačevati tisti taksi podvrženi, katerega zaslužek ali dohodek dosega navadno dnino, in kateri ne plačuje nikakega neposrednjega davka. Sicer pa se ima vojaška taksa praviloma tako določiti, da znaša/10 letnih neposrednih davkov z državnimi dokladi vred; ne vstevajo pa se nikake druge doklade, in se ima za podlago jemati tisti razred, kateremu se davek najbolj bliža. Uvrstiti pa se sme vojaški taksi podvrženi po vseh drugih oziroma vrednih razmerah (premoženje, zaslužek, čisti dohodek) tudi v višji ali nižji razred.

Ali se sme taksa znižati ali popolnem odpustiti? Taksi podvrženi se sme uvrstiti v nižji razred, ako so ga zadele vremenske nesreče, slaba letina ali druge nesreče. Prav iz teh vzrokov se smejo takse popolnem oprostiti v posebno ozira vrednih primerljajih tisti, ki bi se imeli uvrstiti v kateri štirih najnižjih razredov.

Kdo je dolžen razen vojaštvu podvrženih tudi takso plačevati? Če taksi podvrženi za življenje nima dovolj premoženja ali dohodkov, tedaj prehaja ta dolžnost na tiste osebe, ki imajo po državljanškem pravu skrbeti za njegovo preživljanje. Ti so: pred vsemi drugimi oče, in če je brez premoženja, mati, potem ded in babica od očetove in za tema od matrine strani, nazadnje posinovnici. Taksa dolžnost teh oseb pa neha, da le vojaštvu podvrženi more sam plačati. Dokler traje taksa dolžnost roditeljev itd., ne sme se od vojaštvu podvrženega nikaka taksa zahtevati.

Kako je določiti takso pri roditeljih, dedih i. t. d.? Za te osebe veljajo tista pravila, kakor za one, ki so vojaštvu podvrženi; izjema je pa ta, da se ima deseti del taksi podvržene letne dolžnosti neposrednih davkov z državnimi dokladi neovestvi drugih doklad deliti še s številom otrok, oziroma vnukov in posinovcev, za katere ima taksi podvrženi izključljivo ali vsaj večinoma skrbeti. Ako bi tedaj kateri oče imel pet nepreskrbljenih otrok in bi moral plačati za sina Janeza vojaško takso, plačal bi tedaj le peti del tega, kar bi moral plačati Janez sam, ako bi bil sam svoj gospodar, ter bi imel enake dohodke, kakoršne ima njegov oče.

(Dalje.)

*) Naj bi dotične številke vsakdo shranil, ker skoraj hiše ne bo, katerj vojaška taksa ne bo prizadela troškov, ali ne donášala dobrot. Reč je tedaj zelo važna. (Uredn.)

Dopisi.

Iz Bovca, 9. nov. (Izv. dop.) Predraga nam Soča! Čemu tako indiferentna dereš po nižinah veličastnih bovskih gorá? O ko bi se ti zmenila za človeške sirote, ozrla bi se še enkrat na samotno razstreseno vasico, ki se na tvojim desnem in levem bregu pohlevno ponaša s tvojim imenom. Njena naravna prijaznost se je spremenila v nekako pusto tihoto, in če tudi tu popotnik začuje kakov glas, je le glas preotožne monotonije ali enoličnosti.

Zapustil nas je naš blagi dušni pastir, častiti gospod Andrej Leban, ki nas je ljubil, kakor dober oče svoje otročiče. Priprosto soško ljudstvo in prebivalec romantične bovške doline se kaj zvesto spominja prijatelja in rodoljuba. Č.g. Aud. Leban, je nastopil svojo prvo službo kot kooperaktor v Bovcu 1864 l. Bil je v vsakem obziru pravi vzor posnemanja vsem častitim duhovnikom obširne dekanije; držal se je vedno načela: „Treba, da človek kolikor najmanj zahteva.“ Najrači je bival med nedolžno šolsko mladino, med kojo se je sukal kot marljiv vrt nar med uježnimi cveticami. Kdor ljubi cvetje, navadno ljubi tudi petje: znani pregovor se je vresničeval nad njim. Vzbuja in podpiral je po svoji moči cerkveno in narodno petje. Blagi gospod se je s takim vedenjem prikupil šoli, mladini in ljudstvu tako, da smo ga vsi častili kot pravega šolskega prijatelja. L. 1869 odhajal je ljubljenski duhoven z ogromnim spremstvom v Sočo. Tu se le se je kazal moža napravnemu mestu. Navno lepega značaja, prijazen s sveto ljubeznivostjo nadarjen, znal je opominjati, učiti in tolažiti o pravem času; tako je odstranil marsikatero napako, ki so bile ondotnemu ljudstvu, rekel bi, uže vkoreninjene. Naš vrlji Andrej trudil se je v Soči skozi 11 let, naposled privabili so ga dobri Grgarci pod mileje podnebnje, ter v oktobru t. l. objokan od soškega ljudstva, odpeljal se je v Grgar. Srečni vi, Grgarci! a mi v svojo tolažbo vskliknemo: Bog hotel, da zlati nauki vrljega učenika bi ne bili le tukajšnjemu ljudstvu v spomin zabilježeni, ampak da bi seosebno našo priprosto mladino vodili v poznejšem življenji!

Iz Ajdovščine, 10. nov. Naznanjam, da iznašel sem rudnik, kateremu lastnik sem sam. V rudniku se nahajajo mnogovrstne rude, iz kojih po domačih eksperimentih smo izžgali metale in baker. Za daljnjo natančno preiskavo sem poslal različne rude in metale gospod profesorju Fr. Erjavcu v Gorico.

Zila je v podobi kotla, do zdaj 7 metrov dolga, 2 met. široka, in sili naravnost v dno zemlje. Vsa natančna znamenja, katera popisuje mineralogija za iznajdbo premoega, sem dozdaj našel, videl sem tudi v tej kotlini čudeže narave.

Zeiler Anton.

Politični pregled.

V delegacijah in potem v razgovorih po časnih je napravil največi vtis govor starega državnika, ki pa je med drugim poleg fizične starosti pokazal tudi stare in zastarele nazore. Rekel je namreč, da se je bati bojov francoskih, ne, kakor je obča sodba, zaradi maščevalnosti nad Nemčijo, ampak zaradi monarhičnih in republikanskih principov. Ravno takó ni nikakor počestval močij in potreb narodnostij, ako povdarja, da diplomati sami imajo moč svojevoljno vzhodno prašanje že zdaj rešiti, ali pa, kakor on želi, kar odložiti. Avstriji priporoča zvezo z Nemčijo in Rusijo. Po takem ne morejo biti veseli njegovega govora ne liberalci, ne ustavoverci, pa tudi Slovani ne, ker Slovan ne vidi sreče v zvezi z Nemčijo, kakor jo mora po dosedanjih skušnjah zometati vsak pravi Avstrijanec.

Avtonomisti so v avstrijski delegaciji dovolili vojnemu ministru vse, kar je zahteval; ustavoverci pa so proti glasovali. Udje gospodske zbornice, ki drugače hodijo z ustavoverci, so pa ta krat tudi enih misli bili z avtonomisti. In takó so ostali ustavoverci osamljeni nasprotniki vojnega ministra.

Klaic se je pritoževal v delegaciji, da vlada skrbi dozdaj v Bosni in Hercegovini samo za germanizovanje šol in uradov, da pa zemljiško prašanje še čisto nič ni rešeno, stanje se ni zboljšalo zatiranim siromakom, da pa se je mohamedanstvo celó podpiralo. Haymerle ga je tolažil, da narode bo v teh deželah Avstrija osrečila.

29. nov. začne se državni zbor, kakor se zdaj gotovo vé,

14. nov. imajo ustavaki svoj toliko naglašani shod na Dunaji. Razposlali so posebna povabila svojim izvoljencem. V zaprtih prostorih bodo sami sebi slikali nevarnost nemštva. Pa naslikali jim bodo drugo podobo konservativni Nemci v Lincu 22. nov. Dunajčani pa že zdaj veliko ne marajo več za one kričače, zlasti od kar jih je njih rojak Kronawetter podučil o pravi podobi ustavoverskega življenja in prvaštva.

Nemška večina deželnega šolskega sveta v Pragi je prepovedala peti „Hej Slovani“ po srednjih in ljudskih šolah. Nemškim študentom pa je pri velikih komersih dovoljeno avstrijske dijakke iz sob suvati, ako nasprotujejo, kadar se poje pruska „Die Wacht am Rhein“. Dobro napredujemo!

Kardinal Jacobini, ki je dobil kot dosedanji pronuncij na Dunaji veliki križ sv. Štefana, odšel je 4. nov. v Rim. Ta kardinal je tudi poročal o slavni službi božji, katero so imeli Hrvatje na Vseh svetnikov dan v Zagrebu na slavo sv. Cirila in Metoda.

Bar. Felder, prejšnji večletni župan dunajskega mesta, postal je deželni maršal za spodnjo-Avstrijo, namestnik pa mu je opat Karl iz Melka.

V Spljetu, dalmatinskem mestu, je pravo gnjezdo laško-irredentarsko. Toliko so rogovlili, zlasti tudi prešlo poletje, da je morala vlada razpustiti celó mestni zbor in izročiti vladnemu komisarju mestno oskrbnitvo.

Srbska nova vlada želi se z Avstrijo zopet pogajati o kupčijski zvezi; pri tej priliki celó „N. fr. Pr.“ kaže Haymerle-ju na škodo, ako se s Srbijo ne pogodi mirno, ker bi v stanji colne vojske imeli samo Ogrji dobiček. Srbi bodo imeli vsled razpusta narodne skupščine 30. nov. nove volitve.

Na Francoskem postaja ljudstvo vedno bolj razdraženo vsled hudega preganjanja državno nepooblaščenih duhovenskih redov. Vlada je s silo izganjala menihe. Katoliško ljudstvo se vzbuja na eni strani, hudi prekucni dobivajo moč pa na drugi strani. Najhujše skrajnosti se kažejo. Prišlo je do hude razburjenosti tudi v francoski zbornici, in ministerstvo Ferry dalo je vsled tega svojo ostavko. Francozi se kažejo povsod prenašli, zlasti zato, ker imajo prevelike razlike v vsej svojej omiki.

V združenih državah severne Amerike bilo je zadnje mesece živahno politično življenje pri velikanski agitaciji nasprotnih strank zaradi volitve novega predsednika. Konečno izvoljen je prve dni nov. republikanec senator Garfield, za podpredsednika pa Arthur. Demokrati so propadli.

Ulčinj ni še v rokah Črnogorcev — stara pesem, in Grki niso še šli v vojsko, da si se grško ljudstvo pripravlja z vso zaresnostjo na boj proti Turku.

Potres.

Ob istem času, ko je začel Vezuv zopet bolj silno metati lavo iz sebe, bil je zlasti po južnih pokrajinah našega cesarstva prek in prek več ali manji potres. 9. nov. med 7. in 8. uro zjutraj pretresal je zemljo, da se je gugala, kakor da bi se vzdigovali morskí valovi. Zibala se je zemlja od jugovzhoda proti severozahodu; drugi pa so opazovali gibanje od ravno nasprotne strani.

Okoli 7½ ure ponavljal se je potres po nekaterih krajih, in trajal je po 3 do 10 in še več sekund. Čutili so ga od Zadra do Dunaja, od naše Gorice do Serajeva in še dalje proti vzhodu. V goriškem mestu čutili smo ga ob 7 uri 22 minut zjutraj kake 4 sekunde. Čutili so ga tudi po Furlanskem, Beneškem, v Trstu, Pulji, Celovcu in tudi na Ogerskem. Čutili so ga tudi v Ljubljani, v Kranji, Radovljici, Loki, v Postojni in po vsem Kranjskem, v obče po vseh slovenskih deželah.

Najhujše pa so čutili ta potres na Hrvaškem, in največo nesrečo je prizadjal glavnemu hrvaškemu mestu. Pripovedujejo, da morda ni nikdar šev notranjem ozemlji potres provzročil tolike nesreče, kakor v Zagrebu. Popisi o nesreči v Zagrebu so strašni. Ob 7 uri in 35 minut zjutraj poškodil je potres v pol minuti vse hiše in cerkve, da je groza. Pol mesta je posutega. Veliko ljudij je ranjenih, nekaj trdi mrtvih. Na hip je bilo vse mesto v činu in v razvali-

nah. Ljudje so vrelí popolnem zbegani na ulice, v opravičenem strahu, da se bo potres ponavljal, in da jih hiše zasujejo; in zares ponavljal se je potres. Ko bi bil le še enkrat takó silno sunil, kot prvokrat, je bilo vse mesto ležalo v prahu. Pa tudi takó je škoda strašanska, dozdej nepreračunljiva. Cerkev so posebno trpele; v stolni cerkvi porušila se je botla nad svetiščem in je razdelo veliki altar; samo v tej cerkvi je nad sto tisuč škode. Stolp pri Frančiškanih je počil od vrha do tli, cerkev sv. Katarine se je na pol podrla.

Ljudje hodili so ko brez glave, mnogo jih je zapustilo Zagreb. Na Zrinskem trgu naredili so barake, da prenoče ljudje, katerim so se podrla poslopja. Ko na veliki petek so zvonovi molčali, vse urade, šole in štacune so zaprli. Žalost in zbeganost je nepopisljiva.

Deželni zbor moral je sejo odložiti za popoldne istega dne, da je potem ukrenil, kaj je storiti. Vlada je obečala naglo in izdatno pomoč, in cesar sam je zaukazal še isti dan, naj mu ban vse razloži, kaj je storiti, sam pa je iz svojega podaril 10.000 gl. unesrečenim Zagrebčanom.

Vse novine popisujejo veliko nesrečo, ki je takó nepričakovano spremenila Zagreb v podrtino.

Zagrebski župan poklical je po telegrafski poti vsakovrstnih delavcev iz drugih mest, in brž so odričili zidarji, tesarji, mizarji iz Ljubljane, Graca in od drugod v Zagreb.

Škode je na milijone, če tudi se še ne dá prenačuniti.

Zagreb je gotovo središče tege hudega potresa; trpela pa so tudi druga mesta. V Samoboru je tudi mnogo škode, zlasti pri frančiškanski cerkvi. V nekem kraju je padel duhovnik in ljudstvo okoli, ko se je brala maša.

V Kostanjevici je močan potres tudi razen par lesenih hiš poškodoval vse druge hiše več al manj. Dimniki so bili hipoma na tleh. V Čatežu so vsi ljudje od maše zbežali od silnega bobnenja in pokanja zidov.

Gotovo bo še veliko govorjenja o tem hudem potresu; zato prihodnjič še kaj več poročimo.

Domače stvari.

Županom po Goriškem opomin razpošilja od 18. okt. „predstojnik podružnice veteranskega društva,“ g. Vittori, c. kr. davkarski kontrolor v Tolminu. Na posebnem listu razkazuje, kakó se „Edinosti“ in „Soča“ potegujeta za razvoj veteranskega društva zaradi dobrot, katere to društvo zagotavlja posameznim doslužnim vojakom in pa državi ob času vojske, zlasti na naših primorskih mejah. Obžaluje pa, da med 1300 dosedanjimi udi veteranskega društva je samo majhna manjšina Slovencev, in čudno se mu zdi, da smo se dali prehiteti od lahov v takó patriotični zadevi.

Vzroke, da so nas prekosili Furlanci v tej patriotični zadevi, imenovani predstojnik pa pojasnuje takó-le:

„Predsedništvo društva v Gorici je vsakem sodniškim okraji enega za ustanovitelja in pristojnika podružnice imenovalo. Ti pristojniki so vsak po svoji moči delovali, da bi se podružnica ustanovila in kolikor mogoče postala velika. Ali se ve, da človek ne more v enem okraju veliko opraviti, posebno, ako nima priložnosti priti v dotiko s posameznim doslužnim vojakom. In ravno temu zadržku so v Furlaniji, kjer šteje danes ena sama podružnica več ko 300 društvenikov, župani v okoli prišli. Oni so se v lastni osebi prizadevali, da bi se vsaj večina tamošnjih doslužnih vojakov vdeležila; oni so ob nedeljah zbranemu ljudstvu na tanko razlagali korist in imenitnost društva, in s tem pristojnike k vdeležitvi spodbujali. Za tak dober vspeh se ima zahvaliti torej društvo večinoma le tamošnjim patriotičnim županom.

Ker je, posebno od kar se je vršil praznik blagoslovljenja društvene zastave, imenitni namen društva vsakemu znan, nadejani se, da za naprej tudi slovenski župani ne bodo zaostali, marveč si prizadevali na moč, da se v društvu pomnoži število deležnikov slovenskih.

Prosim torej, blagorodni gospod župan, tudi Vas prav vljudno, da tudi Vi tamošnje odslužene vojake v korist društva toliko za posamezne deležnike, kakor za občinstvo, na Vam bolj primeren način podučite in jih spodbujate k pristopu.

Saj vstopnino od 1 gl. na leto vsak siromak lahko pogreša, misliti pa si mora tak, da bo ob času potrebe vstopnino pomnoženo nazaj dobil.

Upam torej, gospod župan, da moja prošnja pri znanem Vašem patriotizmu ne ostane brezvspešna. Saj je tudi predsedništvu v Gorici dobro znano, da je dober vspeh odvisen le od župana, kateri dosledno ima tudi naj več zaupanja pri ljudstvu.“

Naučni minister podelil je mesto na I. graški gimnaziji g. Gabrielu Mitterstillerju, dosedanjemu prof. goriške gimnazije, mesto pravega učitelja na spodnji realki v Zadru pa g. Jož. Tuni-ju, ki je iz naše Furlanije doma.

Društvu ruščega križa imeovan je knez Egon Hohenlohe za predsednika, c. kr. sodnijski pristav Jakopič pa za tajnika.

Minister bogačastja je dovolil popravljane imenitne bazilike na otoku Gradu z dostavkom, da strogo pazijo na prejšnji slog in sploh na vse starine, ki se tukaj nahajajo. Pred nekimi leti videli smo tam prestare sreberne plošče z vrednimi reliefi, katere so našli pod starimi oltarji v baziliki.

„Slovenija“, akad. društvo na Dunaji, dobilo je letos za predsednika g. E. Volčiča, za podpredsednika g. Dom. Majarona, za tajnika g. I. Babnika in za njegovoga namest. g. V. Oblaka, za knjižničarja g. St. Madona in njegova namest. g. Gregorina, za blagajnika pa g. J. Gregorčiča. Gospodje ti so znani po svoji marljivosti, upati je da bo „Slovenija“ vrlo napredovala s takim odborom.

Morje je bilo on teden tržaški veliki trg poplavilo do borze. V bližnjih prodajalnicah in kavanah so ljudje po stolih in mizah hodili, ker so bile vse poplavljene.

Pri nas v Gorici pa bi bili kmalu potonili brez morja, ker je do dne svetega Martina dež več dni zaporedoma močno lil noč in dan, kakor da bi bil še le prehod v jesen in ne v zimo. Matajur pa je videti ves pobeljen s snegom. Sv. Martin nam je prinesel pa lep dan.

Cesar je podaril 200 gold. za mrtvašnico v Komnu.

Dva nova slovenska živino zdravnik, g. F. Ravnikar in g. Pav. Skale izvršila sta živino-zdravniške studije in ob enem prejela diplomu z odličko. Da bi le tudi službo dobila na domači zemlji!

Ogenj velik uničil je te dni papirnico Medvodami na levem bregu Save. Da si so ji bili prišli ljubljanski gasilci z loško požarno stražo razmerno nagloma na pomoč, znaša škoda vendar 120 tisoč gl. Poslopje pa je bilo zavarovano.

Slovanska čitalnica v Trstu imela bo v svojih prostorih vsako saboto določene shode, da se narodno življenje začne beljigibati. Zeleti bi bilo, da bi tudi pri nas sklenili primerne dne (jourfise) za enake shode.

Našim ljudem, ki se hočejo preseliti v Bosno, in katerim je zeleti, da s preselitvijo ne pridejo v nobeno zadrego, so dobile „Novice“ iz zanesljivega vira sledeče pojasnilo:

„Kdor želi preseliti se v Bosno ali Hercegovino, naj naredi s pismom prošnjo na oni oddelek c. kr. skupnega ministerstva na Dunaji, ki ima bosniške zadeve v svojih rokah; adresa v nemškem jeziku naj se glasi tako-le: „An das hohe k. k. gemeinsame Ministerium in Angelegenheiten von Bosnien und Hercegovina in Wien“. V pismu naj prosilec razloži: kaj je, samec ali z rodovino, od kod; spričalo župana in župnika naj dokaže, da prosilec je pošten človek, — dalje mora prosilec tudi to z verjetnim spričalom dokazati, da ima vsaj toliko premoženja, da si zamore semena za setev in za to potrebna orodja kupiti, pa do prihodnje žetve sebe in rodovino svojo preživiti. Pismo s temi prilogami se, kakor gori rečeno, pošlje ministerstvu na Dunaj, in čaka naj se rešitve. Prosilci naj s tako narejenim pismom ministerstvo prosijo, da jim brez plačila da v Bosni zemljišča (grunta), pa tudi potrebna lesa za stavbo poslopja in kake polajšave za preselitev od doma v Bosno.

Pričakovati se sme, da bode sl. ministerstvo tako narejeno prošnjo ugodno rešilo.“

Premembe pri učiteljstvu na Primorskem. Pakiz Anton, abs. kandidat za prov. učitelja na Vavolje. G. Bano Janez, abs. kandidat za prov. učitelja v Gorjansko. Oba v sežansko-komenski okraj.

Za šolski vrt v Komnu je slavna vlada dovolila 100 gl. „Zrno do zrna — pogača, kamen do kamena pa'čca.“

„Slov. Narod“ od srede poroča sledeče: „Sodelavci za „Ljubljanski Zvon“. Dozdaj so sledeči gospodje obljubili literarno sodelovati pri leposlovnem in znanstvenem listu, ki bode od novega leta naprej izhajal v Ljubljani: Prof. Anton Bezenšek, ravnatelj biroa bolgarskega narodnega zbranja v Sofiji; dr. Fr. Celestin, kr. profesor v Zagrebu; dr. Fr. Detelja, c. kr. profesor v dunajskem Novem mestu; dr. H. Dolenec, c. k. sod. adjunkt v Ljubljani; Fr. Erjavec, c. kr. profesor v Gorici; Ivan Franke, akademični slikar in profesor v Kranji; Ivan Hribar, bankni zastopnik v Ljubljani; Janez Jesenko, c. kr. profesor v Trstu; Josip Jurčič, urednik v Ljubljani; Janko Kersnik, notar na Brdu; Anton Koder, poštni uradnik v Innsbrucku; Anton Kos-Cestnikov, tajnik kr. banskega stola v Zagrebu; Fr. Levce, c. kr. profesor v Ljubljani; L. Lavtar, c. kr. profesor v Mariboru; dr. Janez Mencinger, advokat v Kranji; Maks Pleterčnik c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Albin Poznik, notar v Novem mestu; Simon Rutar, c. kr. profesor v Kotoru; dr. Maks Samec, zdravnik in mestni župan v Kamniku; dr. Karel Slanec, advokatski kandidat na Krškem;

Jos. Staré, kr. profesor v Zagrebu; Luka Svetec, dež. poslanec in notar v Litiji; Anton Šantelj, c. kr. profesor v Gorici; dr. Ivan Tavčar, advokatski kandidat v Ljubljani; prof. Janez Trdina v Novem mestu na Dolenjskem; V. Valenta, mestni blagajnik v Ljubljani; Matija Valjavec, profesor v Zagrebu; Matej Vodusek, c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Josip Vošnjak, državni poslanec in dež. odbornik v Ljubljani; Fr. Wiesthaler, c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Val. Zarnik, advokat v Ljubljani; Toma Zupan, c. kr. profesor v Ljubljani; prof. Jakob Žnidaršič v Gradcu; dr. Fr. Zupanec, zdravnik v Ljubljani; znani „Zvonov“ pesnik X. g. „Samostal“ na Dunaji in še nekateri, ki se ne imenujejo. — Program se izda proti koncu tega meseca. Sicer pa menimo, da so ta imena sodelavcev uže sama na sebi programa dovolj. Uže denes pa lahko povemo, da bode list prinašal samo izvirne spise (prevodov ne), in da bode izhajal vsak mesec enkrat po štiri velike pole obširen ter bode veljal 4 gl.

Javna zahvala. Podpisani je v komenski občini nabral 21 gl. 10 kr. milodarov, s katerimi se bode ubogi šolski mladini nakupilo prepotrebnih šolskih knjig itd. Šteje si v prijetno dolžnost vsem blagodušnim dariteljem v svojem, kakor tudi v imenn tukajšnjega učiteljstva in uboge šolske mladine izreči najsrčnejšo zahvalo. — Ob enem izreka srčno zahvalo tudi p. n. gospodu Rebku, c. kr. davkarskemu nadzorniku, ker je podaril okraj. učiteljski bukvarnici deset različnih, mnogoobsežnih in novejših slovenskih knjig.

Vodstvo 4 razredne ljudske šole v Komnu.

ANTON LEBAN
nadučitelj.

Gospodarstvo.

S poskuševališča naše kmetijske šole. Letos so v prvo nekatera trtna plemena, zasajena v nogradu šolskem, obrodila in med temi so se v rodovitnosti posebno odlikovala trte: Bordó (Gros Vidure), vlaški rivček, žlahnina, Slankamenka, Rulandec in Kadarka. Potrgalo se je to grozdje še le pričetkom oktobra, akoravno je vsled vednega deževja nekatero grozdje pocalo in začelo gnjiti. Pa vodstvu je bilo mar pozvedeti, katera plemena so manj in katera najhujše podvržena pocanju in gnjenju v deževnem vremenu. Najmanj je trpel Bordó, naj več Kadarka; še precej čvrst je ostal vlaški rivček in tudi renski rizling. Rulandec je srednje trpel, huje pa Portugalka in modra Frankinja. Omenili smo uže, da je modra Kadarka, iz katere je največ ogerskih črnih vin pridelanih, najhujše trpela; polne so grozdov bile njene trte, a v malo dneh deževja so jagode zgnjile tako hudo, da je bilo komaj sledu najti po prejšnji obilnosti grozda. Ker je tudi še sredi septembra bila komaj na pol barvana, blede, malo izzorena, ker je zelo podvržena gujlini, razvidno je, da Kadarka za naše kraje ni posebne vrednosti. Prav lepe velike grozde imela je zaradi velikauske rodovitnosti sloveča trta Slankamenka, katera je doma v Sirmiji in v Banatu. Dozorela je uže kmalo po Mali maši; škoda le da zaradi nevarnosti filoksere na njeno množitev ne smemo misliti, ker iz odtotnih krajev ne smejo izvaževati se trte, kar je tudi prav. Saj imamo doma marsikatero dobro trtno plemo, n. pr. Gerganijo, Malvazijo, Zelena; Refoška Merzamin itd., vse trte vredne, da se še množé. Saj Refoška nekmalu katero drugo plemo ne prekosi v dobroti, bodisi gledé množine sladkorja, bodisi gledé temne barve in milega okusa, po katerem se odlikuje tudi naš Merzamin. Izmed tujk se smeti imenovati Bordó in modra Frankinja vredni razširjave, obe jake rodovitnosti in posebno poslednja zaradi obilne sladkobe in temne boje, katero ima njeno vino. Škoda le, da je modra Frankinja tako zelo podvržena paležu in kozavosti, posebno če je zasajena bolj v nizkih, rosi in vlažnosti izpostavljenih legah. Ko bi te nadloge ne imela, vredna bi bila, da bi jo poleg domačega refoška najbolje množili, kakor zasluži poleg domače gerganije posebno rulandec največega priporočila. Preiskovali so se razni mošti s slado in kislom-merom, in podamo nekatere date o tej preiskavi: Bordó je imel 18.5% sladkorja in 7% kisl., Rulandec 19.7% slad. in 6% kisl., gotovo precej sladkorja in primerno malo kislina za to letino, odlikajočo se po vednem deževju, in to toliko bolje, ker ste te dve sorti zasajeni v ravnini, ne v bregu, v katerem, posebno če ima dobro južno lego, rulandec pogostoma dospé do 24 in več % sladkorja.

Domače sorte so letos kazale, n. pr. refošk do 16%, navadno le 14% slad. in po 8—10% kisl.; gnjet 9—10—11% slad., 14—19% kisl.; belo Rifensbersko 16% slad., 8% kisl.; Brisko belo 16—17% slad., 7—8% kisl., Civitna Kanalski 9—11% slad., 17—20% kisl.; Furlansko črno vino (Corvino) 10—12% slad., 18—20% kisl. Te številke kažejo, da letošnja vina ne bodo močna, primerno pa kislá; saj tudi drugače ne morejo biti, ker je bil avgust, naj bolj odločilen za dobro izzoritev grozda, tako moker, in njemu je sledil september, nič boljši, ampak še hujši, ter je prisilil vinorejce, da so prerano trgali ono malo grozda, kar ga je še ostalo na trta.

Ker je zaradi slabe letine bilo zelo malo grozda na šolski kmetiji, katera ima večinoma še prav mlade nasadbe, nakupila je s privolitvijo dež. odbora nekoliko grozda, in sicer: kraškega, iz katerega je napravila teran, vipavskega iz Rifensberske okolice, iz katerega je napravila belo navadno vino. Črno grozde se je obralo na grozdni mreži, to je ločile so se jagode od hlastin, jagode zmastile (namesto z nogami v kadi) na grozdnem rlinu in ta zdrozgalica spravila v zaprte vrele badnje. Čez 10 dni se je mošt po prestanem burcem vrenju pretočil in tropine stisnile. Vino je lepe boje in milega okusa, ker prosto one preobilne zagatnosti, po kateri se odlikujejo naša črna vina; zagatnost izvira navadno iz hlastin, katere imajo vse slabo in nič vrednega v sebi.

Belo grozde se je tudi na mreži odjagodilo, ker, če je treba pri črnem grozdju ločiti hlastine, koliko velja bolj to za belo grozde, posebno pa letos, ko se je komaj na pol zrelo grozde trgalo, ko je tedaj hlastina še vsa zelena, presna bila, in je iz sebe oddala mnogo zagatne kisline. Če grozde popolnoma dobri izzori, posuši se bolj ali manj hlastina, in ne oddaja toliko zagatnosti. Zato se tudi letošnja vina odlikujejo po izredno bogati množini zagatnosti, da imajo pravi okus po Klastinah.

(Dalje sledi).

Poslanica.

Soškemu mi vedno dragemu občinstvu, bovškim predragim čitalničarjem, pevcem in povkinjam z vrlim pevovodjam, osobito pa onim nepozabljivim gospodom, ki so me pri mojem odhodu iz priljubljenega mi Boveca do Tolmina sprejeli, kakor tudi blagemu grgarskemu starešinstvu in občinstvu, koji so me vkljub deževnemu vremenu pri mojem dohodu v Grgar slovesno počastili v zelo obilnem številu, izrekam svojo najtoplejše zahvalo.

V Grgarju, dne 11. nov. 1880

ANDREJ LEBAN
vikarj.

Slavno občinstvo opozarjam na mojo veliko zalogo vsakovrstnih reči za zimo. Dobivajo se pri meni rokovice, zapestniki, nogovice, jope, čevlji, zaprti sukneni čevlji, kratke botice podstavljene s kožo in obutva vsake velikosti, zaboji in popotne torbe, žepljenke brez smradu in voščeni klinčiki itd. potem dobro preskrbljena zaloga drobnine in galanterijske robe, spodnje sorte do najfiniših vrst in takó po ceni, kakor nikoder drugod.

Jožef Culot,
v Raštelu in na Travniku.

Velika zaloga

vsakovrstnih

oblačil za gospode in gospé,

naj obilniše zbirke, dobrega blaga in krasne izdelave pri

IG. STEINER-JU V GORICI
poleg škofijske palače.

Dr. Ferd. Rojic,

zdravnik za znotranje bolezni, porodnice in deloma za oči, do zdaj v Zaloščih pri Dornberga, preselil se je v Gorico v ulico Vetturini h. št. 7 tikoma gostilne „pri zlatem angelu,“ Angélo d'oro.

JAKO VAŽNO

vsakteremu za oči.

Prava dr. White-jeva voda za oči od Traugott Ehrhardt-a v Grossbreitenbach-u v Turingiji (Thüringen) slovi uže od leta 1822 po celem svetu.

Dobiva se steklenica po 1 gl. v Trstu v lekarni „Carlo Zanetti“ Via nuova 27 in v Gorici tudi v Zanetti-jevi lekarni na Travniku.

Zahteva pa naj se izrekoma dr. Whitejevo vodo za oči od Tr. Ehrhardta.

Odlomki iz pisem: Gospodu Tr. Ehrhardt-u. Že pred 5 leti dobil sem Vašo pravo dr. Whitejevo vodo za oči iz Moguncije in rabil sem jo z najboljšim vspehom; zato jo vsakeinu priporočam (sl. naročba.) Berlin, d. 9/8 78. A. Kütitz, Gefreiter d. 2. Comp. Eisenbahn-Regt.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodcu ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snaženje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtovam; isti oživi vse prebavljive, nareja zdravo in čisto ri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavljive, osobito gujus do jedi, kisloto riganje, napetost, bljevanje, krč v želodcu, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, i so jo v ratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljeno. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

G. lekarničarju B. Fragner v Pragi!

Kupil sem meseca vinotoka 1. 1878. sklenico Vašega „Dr. Roza-jevega življenskega balzama“. Trpel sem namreč uže precej let na kerči v želodcu; to me je nagnilo, da sem poskusil to zdravilo.

Za časa 9-14 dni povzgubila se je — hvala Bogu — bolezen popolnoma. Prosim Vas tedaj, pošljite štiri sklenice tega balzama, da ga imam pri roci kot domače zdravilo. Vsaki taki bolezn priporočam ta izvrstni življenski balzam. Spoštuje udani

Dragotin Popp, slamičar v Draždanah.

SVARJENJE!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3.

V GORICI: G. Cristofolletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJ: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar. V ZAGREBU: Sigm. Mitlbach, lekarničar.

Vse lekarni in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri buleh vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščeni, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne nože, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte nože, zoper rak in vneto kožo, ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (žarba) se namaže na platneni robec in se pritisne na bolno stran. Čez 4-6-8-12 ur se naredi nov flašter. — Zaprite bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vsi ognujiče na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo vmiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

Anton mgf. Obizzi,

uradno pooblaščen zemljerec

naznanja, da je preložil svojo pisarno v ulice „Via Morelli“ (Za mesnicami) v svojo lastno hišo št. 22.

Pristnost zagotovljena!

Dr. Suin de Bontemardt-ova

lepo dišeča pasta za zobe; nar. navadnejši in zanesljivi pomoček za obvarovanje in čiščenje zob in dlesen (zebernov); v celih in 1/2 povezkah po 70 in 35 sold.

Dr. Hartung-ovo olje iz lubja kitajskega drevesa, za ohranjenje in lišpanje las; v zapečatenih sklenicah (flaškah); (pečat je v steklo vtisnjen); po 84 soldov.

Dr. Berchardt-ovo lepo dišeče mlijlo (zajfa) za zlepšanje in zboljšanje polti, po skušnjah potrjeno zoper vsakršno kožno nesnago; v zapečatenih originalnih povezkah (pakeljih) po 43 soldov.

Dr. Béringuier-jev dobro dišeči kronski cvet (Kronengeist), zlatna voda za duhanje in umivanje, ktera moči življenja krepča in spodbuja; v originalnih sklenicah po 1 gold. 25 s., ali 1/2 sklenice 75 sold.

Prof. dr. Lindes-a rastlinska prede-nična poma da (Stangenpomade) stori, da se lasje bolj svetlijo, da so voljnější, in da, počesani, lepo trdno stojé; v originalnih koséh po 50 soldov.

Balzamovo oljeno mlijlo; odlikuje se potem, da kožo oživlja in hrani ter jo dela mehko in voljno; v povezkah po 35 soldov.

Dr. Béringuier-jevo rastlinsko barvilo za lase; barva jih prav črno, rjavo in rdečkasto; s ščetmi in lončki vred 5 gold. a. v.

Dr. Hartung-ova rastlinska pomada, ki stori, da začnejo lasje zopet čvrsto rasti; v zapečatenih steklenih lončkih, ki imajo pečat v steklo vtisnjen, po 85 sold.

Bratov Leder balz. mlijlo iz orešjega olja, kot najuspešniši pripomoček zoper zgrbančeno, popocano rumeno kožo, priporočam se posebno gospe in otrokom in sploh vsem tistim, ki so drobne, njezne kože.

Dr. Béringuier-jevo olje za lase iz zeliščnih korenin; ono da lasem moč in jih ohranjuje; ena skleničica 1 gold. in 75 s. a. v.

Dr. Koch-ovo zeliščno sladje; potrjeno kot dober domači pomoček zoper kašelj, zagrljenost, zaslinjenje; v originalnih skatljicah po 70 in 35 soldov.

PRISTNE (nepokvarjene) se prodajajo vse te zaradi priznane dobrote tudi po naših krajih spogane reči v Gorici in za deželo samo v lekarnici (špeceriji) pri Pontoni-u, pri zamorecih, v Raštela.

Na podlogi razsodbe v. c. k. dež. zdravniškega sveta od v. c. k. namestništva dovoljene

Marijanceljske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni

posebno pa se sponaša pri netečnosti, želodečni slabosti, slabodišečem dihu, kedar človeka napenja, mu kislota podaja, kedar ga grize ali vjeda, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezalci. če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti slija, zlatenci, pri studu in metaobji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, ptenasitenosti bodi z jedmi ali

pijačami, pri glitah, vrančnih, jeternih ali hemoroidalnih bolestitih.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr.

Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Gironcoli v Gorici, blizo „treh kron“.

Centralna zaloga za razpošiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzengel des Carl Brady, Krem-sier, Machreu.

MARIJANCELJSKE

edino prave kapljice

zoper želodečne bolezni

dobivajo se v Cristofolletti-jevi lekarnici, c. kr. dvorni priskrbnici. Na Travniku, blizo škofije po 35 kr. steklo.

Oznanilo in vljudna prošnja.

Višje izšolan in omikan, vrhu tega tudi v opravilstvu popolnem izurjen, zdrav in čvrst 40 letnik, ki je deloval med drugim osem let tudi kot občinski tajnik, želi stopiti pri kakem g. odvetniku ali notarji kot urednijsk vodja, pa tudi drugje kot translator v službo. Dostavi tudi izpit v nekaterih finančnih strokakh in seznanivši se v teku mnogih let z državnim in deželnim zakonstvom, dostavlja, da je razen v starejih in drugih romanskih jezikih, znanstveno in opravilstveno popolnem izurjen v slovenskem, nemškem, in italijanskem jeziku v besedi in pismu, kakor tudi, da ima popolno znanje furlanskega podnarečja.

Več se izve pri slavnem uredništvu velec. „Soče“, ki postreže iz vljudnosti, za kar je toplo naproseno bilo.

Nepremakljiva zvestoba in neumorna delalnost je in bode prosilcu sveto geslo. —

Epilepsija.

Božjast, krče, tudi v prav hudih primerih, ozdravljam jaz v najkrajšem času po samo meni lastni in vedno vspešni metodi tudi pismeno. Specijalni zdravnik dr. Helmsen v Berlinu N. W. Louisen-Strasse 32. Na stotine že ozdravil.

Št. 270/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu, v Gorici naznanja, da bode dne 9. decembra 1880 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III. četrt leta 1879 t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca julija, avgusta in septembra 1879.

Ravnatelj: Lovisoni.

Francosko žganje s soljo

(Eau de vie de France) Franzbranntwein mit Sala napravil pod nadzorstvom po izvirnem predpisu iznajdnika Viljema Lee-ja

G. CRISTOFOLETTI.

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brž, prej kot katero drugo, proti zunanjemu in notranjemu vnetju, opeklinam in speklinam, proti novim napadom, neuhu, rakom, dristi, natoku krvi v glavo, za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, boleči nam, ne obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili, mrzlici, ozebkom, putiki, neprebavnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušičnemu, skrnjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstnega zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar I. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel najboljše vspehe, za katere se Vam neskočno zahvaljujem: Alojz Klobučar, župnik in dekan v pokoji.

Prodaja se v izvirnih boteljkah po 40 kr. samo pri G. Cristofolletti-ju, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici na Travniku 14.

Opomba. Knjižnico iznajdnika V. Lee-ja, kateri podučuje, kako se rabi izvrstni domači lek, dodajamo brez plačno.